

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

Ç*TIKA

Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu 2023

TAKDİM

Günümüz kamu yönetimi yaklaşımında devletlerin sahip olması beklenen en önemli niteliklerden biri şeffaflıktır. 2003'te yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanımı ile hesap verilebilirlik ve mali saydamlığın sağlanması amaçlanmıştır. Mali veriler ile beklentilerin ve bunlara ilişkin faaliyetlerin kamuoyuna açık bir şekilde paylaşılması sayesinde hem ilgili kurumların denetiminin, hem özdenetimin hem de kamuoyunun gözetim ve denetim fonksiyonlarının daha verimli ve etkili şekilde işlemesi planlanmıştır.

Mezkûr kanunun 30. maddesi, hesap verme sorumluluğu ilkesi çerçevesinde; idarelerin, bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini kamuoyuna açıklamalarını öngörmektedir.

TİKA'nın 2023 yılı ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerinin yer aldığı "2023 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu" kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

"TİKA, ofislerinin bulunduğu ülkelerle beraber 5 kıtada 150'ye yakın ülkede kalkınma merkezli işbirliği çalışmaları yapmaktadır.

Ülkemiz TİKA aracılığı ile Pasifik'ten Orta Asya'ya, Ortadoğu ve Afrika'dan Balkanlara, Kafkasya'dan Latin Amerika'ya kadar birçok ülke ile bilgi ve tecrübesini paylaşıyor."

İçindekiler

TİKA'nın Kuruluş Amacı ve Görevleri	04
I. Bölüm	
2023 Dönemi İlk Altı Ay Bütçe Uygulama Sonuçları	05
2023 Yılında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığına Tahsis Edilen Bütçe	06
Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri	07
II. Bölüm	
2023'ün İlk Altı Ayında Tamamlanan Proje ve Faaliyetlerden Bazıları	08
2023 Yılı İlk 6 Ayında Tamamlanan Proje ve Faaliyetlerden Bazıları	09
III. Bölüm	
2023'ün İkinci Altı Ayında Tamamlanması Planlanan Proje ve Faaliyetlerden Bazıları	14
2023'ün İkinci Altı Ayında Tamamlanması Planlanan Proje ve Faaliyetlerden Bazıları	15
IV. 2023 Yılı Bütçe Gelirleri	20
V. Sonuç	22

TİKA'nın Kuruluş Amacı ve Görevleri

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 522. maddesinde Başkanlığın görevleri belirtilmiştir.

MADDE 522 – (1) Başkanlığın görevleri şunlardır:

A. İşbirliğinde bulunulması hedeflenen ülke ve topluluklarla iktisadi, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarındaki ilişkileri karşılıklı kalkınmaya da katkıda bulunacak şekilde projeler e faaliyetler temelinde geliştirmek, söz konusu ülke ve toplulukların kalkınma hedef ve ihtiyaçlarına uygun işbirliği program ve projelerini hazırlamak veya hazırlatmak, bununla ilgili gerekli düzenlemeleri ve takibi yapmak ve bunların uygulanmasında koordinasyonu sağlamak.

B. İşbirliğinde bulunulması hedeflenen ülke ve toplulukların iktisadi gelişim sürecinde ihtiyaç duyacakları ekonomik altyapı araçlarını ve destek programlarını hazırlamak, ekonomik büyüme, yatırım ortamının hazırlanması ve geliştirilmesi, işsizliğin ve yoksulluğun azaltılması, eğitim seviyesinin yükseltilmesi, iyi yönetim, kadın ve ailenin toplumsal yaşamda ve kalkınmadaki rolü, bilgi teknolojileri transferi, çevre ve doğal kaynakların yönetimi, enerji, altyapı, sürdürülebilir kalkınma gibi alanlarda katkı temin etmek, bu ülkelere kurumsal, insan kaynakları ve benzeri alanlarda kapasite geliştirme destekleri sağlamak.

C. Gerektiğinde yabancı ülke ve topluluklara yapılacak insani yardım ve teknik desteklerin koordinasyonunu sağlamak.

D. Kalkınma alanında ulusal ve yararlanıcı ülkelerin kamu kurumları, üniversiteleri, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları ile işbirliği halinde program, proje ve faaliyetler gerçekleştirmek ve gerektiğinde uzman desteği sağlamak.

E. İşbirliği yapılması hedeflenen ülke ve topluluklarda kamu yönetimi, hukuk, eğitim, kültür ve diğer sosyal alanlardaki işbirliğini güçlendirmek amacıyla proje ve programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamak, bu ülke ve topluluklardan eğitim ve staj amacıyla Türkiye'ye gönderilecek kamu görevlileri ve diğer kişilere burs ve benzeri destek sağlamak.

F. Yurtdışında kültürel işbirliği programları yürütmek ve gerektiğinde Türk kültürüyle ilgili faaliyet gösteren merkezlerle işbirliği yapmak.

G. Kalkınma yardımları ve ülkemizin dış yardımlarıyla ilgili uygulama ve teknik koordinasyon ile takibi sağlamak, envanter hazırlamak ve raporlar yayınlamak.

H. Yurtdışında bulunan ortak tarihi, kültürel ve toplumsal mirasın ve değerlerin korunmasına, toplumlar arası önyargıların giderilerek ilişkilerin güçlendirilmesine yönelik sosyal ve kültürel proje ve çalışmaları uygulamak.

I. Görev alanıyla ilgili olarak uluslararası işbirliğine ilişkin çalışmalarda yer almak ve koordinasyonu sağlamak, gerektiğinde uluslararası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleriyle ortaklaşa projeler yürütmek.

J. İşbirliğinde bulunulması hedeflenen ülkelerin yanı sıra, özellikle tarihi, coğrafi, sosyal ve kültürel bağlarımızın bulunduğu ülkelere, ilgili ülkenin kalkınmışlık düzeyine bakılmaksızın, teknik katkı ve destekte bulunmak ve ortak projelere açık olan tüm ülkelerden gelecek talepleri değerlendirmek.

K. Başkanlığın faaliyetleri kapsamında programa alınacak ülke ve topluluklara yönelik işbirliği ve yardım projeleri hakkında Bakanlığa bilgi vermek.

L. Mevzuatla Başkanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

**2023 Dönemi İlk Altı Ay
Bütçe Uygulama Sonuçları**

2023 Yılı'nın İlk Altı Ayı Bütçe Uygulama Sonuçları

	Personel Giderleri Kalemine 166.802.000 TL		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Kalemine 24.099.000 TL
	Mal ve Hizmet Alımı Giderleri 114.974.000 TL		Cari Transferler Kalemine 1.113.682.000 TL
	Sermaye Giderleri Kalemine 20.000.000 TL		Sermaye Transferleri Kalemine 50.000.000 TL

olmak üzere **toplam 1.489.557.000 TL** ödenek tahsis edilmiştir.

Bu ödeneğin:

	Personel Giderleri Kalemine 106.108.842 TL		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Kalemine 15.251.545 TL
	Mal ve Hizmet Alımı Giderleri 75.485.723 TL		Cari Transferler Kalemine 216.136.417 TL
	Sermaye Giderleri Kalemine 330.466 TL		Sermaye Transferleri Kalemine 1.731.798 TL

olmak üzere **toplam 415.044.791 TLTL**'lik kısmı yılın ilk altı ayında kullanılmıştır.

Böylece 2023 yılı başlangıç ödeneğinin %27,86'sı yılın ilk altı ayında kullanılmış durumdadır.

Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri

01. Personel Giderleri

2023 yılında Personel Gideri olarak Başkanlığımıza 166.802.000 TL ödenek tahsis edilmiş, 258.700 TL ödenek eklenmiş olup aynı yılın Ocak-Haziran döneminde 106.108.842 TL ödenek kullanılmış ve Başlangıç ödeneğinin %63,6'ı kullanılmıştır.

02. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

2023 yılında Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri olarak Başkanlığımıza 24.099.000 TL ödenek tahsis edilmiş, 2.000 TL ödenek eklenmiş olup aynı yılın Ocak-Haziran döneminde 15.251.545 TL ödenek kullanılmış ve Başlangıç ödeneğinin %63,28'i kullanılmıştır.

03. Mal ve Hizmet Giderleri

2023 yılında Mal ve Hizmet Alım Giderleri olarak Başkanlığımıza 114.974.000 TL ödenek tahsis edilmiş, 14.483.450 TL ödenek eklenmiş olup aynı yılın Ocak-Haziran döneminde 75.485.723 TL ödenek kullanılmış ve Başlangıç ödeneğinin %65,65'i kullanılmıştır.

05. Cari Transferler

2023 yılında Cari Transferler Giderleri olarak Başkanlığımıza 1.113.682.000 TL ödenek tahsis edilmiş, 422.000 TL Ödenek eklenmiş, 13.843.200 TL ödenek düşülmüş olup aynı yılın Ocak-Haziran döneminde 216.136.417 TL ödenek kullanılmış ve Başlangıç ödeneğinin %19,40'ı kullanılmıştır.

06. Sermaye Giderleri

2023 yılında Sermaye Giderleri olarak Başkanlığımıza 20.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş, 110.023.000 TL ödenek eklenmiş, 23.000 TL ödenek düşülmüş olup aynı yılın Ocak-Haziran döneminde 330.466 TL ödenek kullanılmış ve Başlangıç ödeneğinin %5,30'u kullanılmıştır.

07. Sermaye Transferleri

2023 yılında Sermaye Transferleri Giderleri olarak Başkanlığımıza 50.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş, 7.000.000 TL ödenek düşülmüş olup aynı yılın Ocak-Haziran döneminde 1.731.798 TL ödenek kullanılmış ve Başlangıç ödeneğinin %3,46'sı kullanılmıştır.

**2023'ün İlk Altı Ayında
Tamamlanan Proje ve
Faaliyetlerden Bazıları**

2023'ün İlk Altı Ayında Tamamlanan Proje ve Faaliyetlerden Bazıları

Azerbaycan

Devlet Televizyonu AzTV Film Arşivinin Dijitalleştirilmesi Projesi

AzTV arşivlerinde tarihi önem taşıyan filmlerle birlikte 1.Karabağ savaşı gibi Azerbaycan'ın siyasi tarihini konu alan önemli yapıtların bulunduğu; filmlerin ve film bobinlerinin ve arşivdeki malzemelerin dijitalleştirilmesi, aynı zamanda bu eserlerin restore edilerek TV, internet vb. dijital platformlarda yayınlanabilir hale getirilmesini temin etmek için söz konusu proje hayata geçirilmiştir. Proje kapsamında TRT Arşiv Dairesi uzmanları Azerbaycanlı meslektaşlarına dijitalleştirme eğitimleri düzenlemişlerdir.

Bangladeş

16 Numaralı Arakan Kampındaki Çok Amaçlı Merkez

Arakanlıların Bangladeş'te kendi geçimlerini sağlamaları ve ileride anavatanları Myanmar'a döndüklerinde meslek sahibi olmaları amacıyla, 16 No'lu Arakan Kampı'nda Çok Amaçlı Merkez inşa edilerek tefrişatı yapılmıştır.

Bu çerçevede dikiş atölyesinde 25, patch work, bambu ve ahşap atölyelerinde 4'er olmak üzere toplam 37 kişinin; burada yapılan ürünlerin satılacağı mağazalarda 2; diğer idari ve eğitim işlerin yürütülmesinde 13 ve hizmet ile güvenlik işlerinden sorumlu 6 olmak üzere toplam 58 kişinin istihdam edilmesi öngörülmektedir.

Cezayir

Biskra El Sanatları ve Sanayi Odası Güneş Enerjisi Eğitim Laboratuvarı Kurulum Projesi

Cezayir'in enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi kapsamında öncelik verdiği şehirlerden birisi olan Biskra'da kurulacak güneş enerjisi laboratuvarı kurulum, bakım ve onarım alanında büyük bir ihtiyacı karşılayacaktır. Biskra'da gerçekleştirilecek olan bu proje ile gerek sulamada ve gerekse hurma ürünleri elde etmede kullanılan enerjinin güneş panellerinden üretilmesi desteklenmiş ve hurma üretimine katkı sağlamanın yanında temiz enerji kullanımı da yaygınlaştırılmış olacaktır.

Gana

BİTEP Gana Cezeri Studio Kurulumu Projesi

Bilim ve Teknoloji Eğitim Programı (BİTEP) kapsamında faaliyet gösterilen ülkelerdeki akademik kurum ve kuruluşlar, üniversiteler ve bilimsel araştırma merkezilerindeki öğrenci ve araştırmacıların çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla Cezeri Lab markası adı altında fablab veya daha küçük ölçekli versiyonu olarak Cezeri Studio kurulumu gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Gana'nın Tamale şehrinde bulunan Tamale Teknik Üniversitesi'ne Cezeri Studio kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Gürcistan

Ahıskalı Ailelere Süt Sağma Makineleri Temini Projesi

Gürcistan'ın Samterdia, Ozurgeti ve Ahıska ilçelerinde yaşayan ve hayvancılıkla geçimlerini sağlayan çiftçi ailelere üretimlerini ve gelirlerini artırmak amacıyla süt sağma makineleri temini sağlanmıştır. Gürcistan'ın genelinde olduğu gibi Samterdia, Ozurgeti ve Ahıska ilçelerinde de temel problem işsizliktir. İlçede yaşayan ve çiftçilik yapan aileler hayvancılık yapmaktadırlar. Süt ürünlerini elde etmek ve satmak için modern ekipmanlara ihtiyaç duymaktadırlar. Söz konusu süt sağma makinelerinin temin edilmesi ile aileler daha fazla mahsul alma ve aile ekonomilerine katkıda bulunma şansı elde etmişlerdir.

Irak

Telafer Futbol Sahası Tribün Yapımı

2021 yılında Başkanlığımızca yenilenen Telafer futbol sahasının standartlara uygun, profesyonel bir futbol stadyumu haline getirilmesi kapsamında yaklaşık 700 kişilik bir tribün yapımı gerçekleştirilmiştir.

Kamboçya

Kandal Vilayeti Prefabrik Ev Yapımı

Kamboçya'da yağışlı mevsimlerde meydana gelen sel ve taşkınlar nedeniyle her sene maddi kayıplar yaşayan Kandal vilayetinde, Kamboçya Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı koordinasyonunda 2022 yılında 20 ve 2023 yılında 26 olmak üzere, toplam 46 dar gelirli aile için prefabrik konut inşa edilmiştir.

Kosova

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi İnşaatı ve Donanımı

Başkanlığımız, Priştine Belediyesi ile Kosova Otizm Derneği ve Kosova Down Sendrom Derneği işbirliğinde başlatılan, yaklaşık 200 çocuğa hizmet verecek 3 katlı ve toplam 2.400 m²'lik kapalı alana sahip olan merkezin inşaatı ve donanım çalışmaları tamamlanmıştır.

Filistin

Tahin İmalathanesi Kapasite Artırımı Projesi

Mescid-i Aksa'nın da yer aldığı Eski Şehir bölgesinde yaklaşık 200 yıllık bir binada yer alan tahin üretim atölyesi 1930 yılından beri hizmet vermektedir. 350 m² alana kurulu atölyede halen tarihi bir susam değirmeni kullanılmakta ve geleneksel yöntemlerle imalat yapılmaktadır. Tahinin yanı sıra susam yağı imalatı da yapılan tarihi imalathanenin fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve kapasitesinin artırımı suretiyle yönetmeliklere uygun ve hijyenik şartlarda halk sağlığını gözetilen imalat yapılmasının yanı sıra tarihi ve kültürel mirasın korunması da amaçlanmaktadır.

Makedonya

8 Eylül Şehir Genel Hastanesi Medikal Ekipman Desteği Projesi

Üsküp 8 Eylül Şehir Genel Hastanesi, 1200 çalışanıyla başta Üsküp olmak üzere ülkenin tamamına sağlık hizmeti vermektedir. Hastanenin Endokrinoloji Bölümüne, Kemik Erimesi tetkiklerinde kullanılan son teknoloji Kemik Yoğunluğu Ölçüm Cihazı temin edilerek hasta yoğunluğu çok fazla olan radyoloji ve fizik tedavi bölümlerinde de kullanılabilen bu cihaz sayesinde yılda yaklaşık 4.000 hastanın ilgili hastalıklarının teşhis ve tedavisi konusunda gelişim sağlanması amaçlanmaktadır.

Moğolistan

Bayan-Ölgiy İl Hastanesi'nde Onkoloji ve Palyatif Bakım Bölümü Kurulması İş

Bayan-Ölgiy İl Hastanesinde Onkoloji ve Palyatif Bakım Bölümü kurulması için gerekli sağlık malzeme ekipmanlarının temini Başkanlığımızca sağlanmıştır.

Bahse konu projenin gerçekleştirilmesi ile kırsal bölgelerde sağlık altyapısının geliştirilmesi, uzun süre tedavi gerektiren kanser hastalarının Ulanbator'a gelme zorunluluğunun ortadan kaldırılması, böylece hastaların ekonomik yükünün ve kanser hastalarına hizmet sunan tek hastane olan Moğolistan Kanser Hastalıkları Araştırma Ulusal Merkezi'nin iş yoğunluğunun azaltılmasına katkı sağlanmıştır.

Nepal

Suffah Ideal Academy Okulu Tadilatı ve Tefrişatı

Nepal'de, Hindistan sınırına yakın bölgedeki Birgunj Şehrinde azınlık durumunda oldukları için eğitim imkânlarından eşit seviyede yararlanamayan Müslümanların daha iyi şartlarda eğitim alabilmeleri maksadıyla, Suffah İdeal Academy adlı ilkokulun fiziki şartları iyileştirilmiş ve okula ekipman temini desteğinde bulunulmuştur. 2002 yılında kurulan Suffah İdeal Academy, İslam Kalkınma Bankası tarafından inşa edilen yeni binasına 2021 yılı sonunda geçmiştir. Binanın mülkiyeti eğitim alanında çalışmalar yürüten ve İslami bir STK olan Al-Hira Educational Society Nepal adlı Sivil Toplum Kuruluşu'na aittir. Okulun bulunduğu bölgenin nüfusunun çoğunluğunun Müslümanlardan oluşması nedeniyle Müslüman çocuklarına hizmet etmektedir. Dini eğitimin yanı sıra fen ve sosyal bilimlerinde verildiği okulda hâlihazırda 7.sınıfa kadar kız erkek karışık toplam 250 öğrenci eğitim almaktadır.

Nijer

Sağlık Organizasyonu

51 kişilik bir ekiple cerrahi operasyonlar ve tedaviler gerçekleştirmek üzere Nijer'den 741 km uzaklıkta inşa edilen Türk Hastanesi'ne gidilerek Başkanlığımızca 48 kişinin organizasyona katılımı sağlanmıştır. Söz konusu sağlık organizasyonu kapsamında 12.500 kişi tedavi edilmiş olup çeşitli branşlarda 1.200'den fazla ameliyat yapılmıştır.

Romanya

Romanya Hastanesi Poliklinik Bölümü Donanımı

Kırım Savaşından sonra bölgeye göç eden Türk ve Tatar azınlık toplumunun yaşamını sürdürdüğü Mecidiye ilçesinin nüfusu yaklaşık 50.000 kişidir. 1965 yılında faaliyete başlayan ve toplamda 7 birimden oluşan 370 yatak kapasitesine sahip Mecidiye Hastanesi Mecidiye ve çevresindeki yerleşim alanları ile birlikte yaklaşık 150.000 kişiye hizmet vermektedir. Bölgede yaşayan Türk ve Tatar toplumu başta olmak üzere ülkemize müzahir Romanya vatandaşlarına hizmet sunan hastane bölgenin modern koşullara sahip bir sağlık merkezi ihtiyacını karşılamış ve Romanya genelinde özellikle devlet hastanelerinin yetersizliğinin dile getirildiği bu dönemde örnek teşkil edecek bir çalışma olmuştur.

Tacikistan

Darvoz İlçesi Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Ortaöğretim Okulu Donanım Desteği Projesi

Tacikistan'ın Güneydoğusunda, en geri kalmış bölgelerinden biri olan ve coğrafi şartları nedeniyle ekonomik ve sosyal açıdan çok dezavantajlı bir konumda bulunan Badahşan'da bulunan ve 23.500 nüfuslu Darvoz İlçesindeki Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Ortaöğretim Okulunun konferans salonunun donanımı Başkanlığımızca yapılmıştır. Bu proje ile bölgede en önemli sorunlardan biri olan eğitim altyapısının güçlendirilmesine katkı verilmiş ve öğrencilerin daha iyi şartlarda eğitim almalarına imkan sağlanmıştır. Ayrıca ülkenin en dezavantajlı bölgesinde eğitim gibi önemli bir alanda Başkanlığımızca bir projenin desteklenmesi ülkemize olan bakışı olumlu yönde katkıda bulunacaktır.

**2023'ün İkinci Altı Ayında
Tamamlanması Planlanan
Proje ve Faaliyetlerden Bazıları**

2023'ün İkinci Altı Ayında Tamamlanması Planlanan Proje ve Faaliyetlerden Bazıları

Afganistan

Herat Ulu Camiine Ek Bina Yapımı

Afganistan Herat'ta bulunan, İslamiyet öncesinde de bir ibadet yeri olan ve 500 yıldır cami özelliği taşıyan Herat Ulu Camii, Timurlular mimarisinin en görkemli örneklerinden biridir. Günde binlerce kişiye hizmet veren tarihi yapının müstemilat kısmı, Afganistan'ın Cumhuriyet döneminde yenileme planından dolayı yıkılmıştır. Ancak rejim değişikliğinde sonra bu yapının yapılmasına olanak bulunamamıştır. Bundan dolayı Herat Valiliği ile Herat İl Kültür ve Bilgi Müdürlüğü'nün talebi üzerine tarihi caminin avlusuna abdesthane, tuvalet ve gasilhaneden oluşan bir ek bina yapımı işi Başkanlığımız tarafından başlatılmış olup 2023 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Bangladeş

ADAMEP Temel İtfaiye ve KBRN Olaylara Müdahale Eğitimi

Bangladeş, başta tekstil olmak üzere birçok sektörde fabrikanın yoğun olarak faaliyet gösterdiği bir ülkedir. Elektrik altyapısının zayıf olması, insan iş gücünün nitelsiz olması gibi sebeplerden dolayı bu fabrikalarda sıklıkla yangınlar çıkmakta fabrikalardaki kimyasal maddeler sağlık ve güvenlik açısından ciddi tehlike oluşturmaktadır. Bundan dolayı Bangladeş İtfaiye ve Sivil Savunma Bakanlığı yangınlara ilişkin öncesi, sırası ve sonrasını kapsayan bir eğitim desteği talebinde bulunmuştur. Bu talep üzerine Acil Durum ve Afet Müdahale Eğitimleri Programı (ADAMEP) kapsamında "Temel İtfaiye Eğitimi" ve "KBRN Olaylara Müdahale Eğitimi" planlanmıştır. Eğitim Konya Büyükşehir İtfaiyesi ve Milli Savunma Bakanlığı Askeri Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü KBRN Savunma Daire Başkanlığı'ndan görevlendirilecek bir uzman eğitmen ile gerçekleştirilecektir.

Bosna Hersek

Potoçari Srebrenitsa Soykırım Kurbanlarını Anma Merkezi Müze Tadilatı

Potoçari'de bulunan Eski Akü Fabrikası, Boşnakların Srebrenitsa Kuşatması sırasında sığındığı ancak Sırp güçlerine teslim edilerek katledildikleri, soykırımın gerçekleştirildiği ana alanlardan biridir. Bahse konu fabrika, soykırımda yaşananların fotoğraflarla anlatıldığı ve hayatını kaybedenlerin eşyalarının sergilendiği bir Anma Merkezi olarak kullanılmakta olup, yılda ortalama 130 bin ziyaretçi ağırlamaktadır. Yaşanan soykırımın tüm dünyaya anlatılması ve unutulmaması için Eski Akü Fabrikası içinde bir alanın müzeye dönüştürülmesi kararlaştırılmıştır.

Gürcistan

Ksani Hapishanesi'nde Sera Kurulumu Projesi

Mahkûmları meslek sahibi yapmak ve hükümlülük süreci içerisinde olduğu gibi hükümlülükleri sona erdikten sonra da edindikleri bilgi ve tecrübelerle kolayca iş bulabilme imkânı yaratmak amacıyla, Ksani Hapishanesi 15. ceza infaz kurumunda modern standartlara uygun bir sera kurulması ve mevcut seranın yenilenmesi planlanmaktadır. Seralarda çilek, nane ve tarhun gibi sebzeler yetiştirilecek olup proje kapsamında 20 civarı mahkûm istihdam edilecektir. Proje ortağı olan Gürcistan Adalet Bakanlığı Mahkûmlar İçin Mesleki Eğitim ve Hazırlama Merkezi, mahkûmların ürettiği ürünlerin pazara ulaştırılması için, Tiflis'te tanıtım ve satış alanı açmış olup tarım ürünlerinin satışı için büyük marketler ile anlaşmalar yapmıştır.

Kırgızistan

Acil Durumlar Bakanlığı Dalış Hizmeti Birimine Dalış Odası Kurulumu Projesi

Acil Durumlar Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Dalış Hizmeti Birimi'ne Dalış Odası kurulumu için gerekli teknik ekipmanların temin edilmesi planlanmaktadır. Ülkenin tüm bölgelerinde görev yapan uzmanların iş koşullarının uygun hale getirilerek dalgıçların sağlığının ve güvenliklerinin korunması ve Dalış Hizmeti Birimi'nin teknik altyapı imkânlarının geliştirilmesine katkı sağlayacak bir proje olarak planlanmaktadır.

BİTEP Kırgızistan Cezeri Lab Kurulumu Projesi

Bilim ve Teknoloji Eğitim Programı (BİTEP) kapsamında faaliyet gösterilen ülkelerdeki akademik kurum ve kuruluşlar, üniversiteler ve bilimsel araştırma merkezilerindeki öğrenci ve araştırmacıların çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla Cezeri Lab markası adı altında tasarım ve üretim laboratuvarı kurulumu gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Kırgızistan İ. Razzakov Devlet Teknik Üniversitesi'ne Cezeri Lab kurulumu gerçekleştirilecektir.

KKTC (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)

Gazimağusa Laguna Balıkçı Barınağı Çevre Düzenleme İşi

Konumu itibarıyla şehrin önemli noktalarından olan Gazimağusa Balıkçı Barınağı'nda yaklaşık 80 balıkçı teknesine hizmet sağlanmaktadır. Proje ile bölge balıkçılarının kullanım alanları korunaklı ve hijyenik bir yapıya kavuşmuştur.

Kosta Rika

Kosta Rika-Orta Amerika Kamu Yönetimi Enstitüsü (ICAP) Genel Merkezinde Yer Alan Türkiye Salonunun Tefrişatı Projesi

Orta Amerika ülkelerinin üye olduğu ve merkezi Kosta Rika'nın başkenti San Jose'de bulunan Orta Amerika Kamu Yönetimi Enstitüsü (ICAP)'nde ihtiyaç duyulan Türkiye Salonu 2022 yılında Başkanlığımızca inşa edilerek törenle hizmete açılmıştır. Bu projenin devamı olarak, eğitim ve toplantı amacıyla kullanılan salonun daha iyi bir teknolojik altyapıya kavuşması için bu yıl Başkanlığımızca tefrişatı gerçekleştirilmektedir. Proje aracılığı ile Orta Amerika ülkelerindeki üst düzey kamu personelinin eğitim gördüğü Enstitüde daha uygun ve modern bir ortamda eğitim verilmesi, Türkiye üzerine akademik çalışmaların ve Türk kurumlarıyla işbirliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Lübnan

Meşha Hamidiye Medresesi Projesi

Lübnan'ın ikinci büyük şehri Trablusşam'a 40 km uzaklıkta bulunan ve Mohamed Merhebi Paşa'nın talebi üzerine Sultan II. Abdülhamid'in emriyle 1893 yılında inşa edilen Meşha Hamidiye Medresesi yıllarca bölgenin önemli bir ilim merkezi olmuş ve Sultan II. Abdülhamid tarafından gönderilen çok sayıda değerli kitaba ev sahipliği yapmıştır. Yıllar içinde yapılan eklentiler ve çevre şartlarının olumsuz etkisi sebebiyle orijinal görüntüsünden uzaklaşan medresenin asli görünümüne kavuşturulması ve Yıldız Sarayı'ndan gönderilen değerli taş baskı kitapların uygun bir ortamda sergilenmesinin sağlanması amacıyla restorasyon çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.

Moldova

Recep Tayyip Erdoğan Eğitim Külliyesi Yapımı (1. Etap)

Gagauz Yeri Özerk Bölgesi'nin başkenti Komrat'ta, eğitim, barınma ve spor tesisleri ile uzun yıllar şehrin genç nüfusuna hizmet edecek örnek bir eğitim kurumu kazandırılacak, gençlerin modern ve iyi koşullarda eğitim almaları sağlayacak bir eğitim tesisinin inşaat çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Eğitim külliyesinde yaklaşık 500 öğrenciye hizmet verecek 7500 m² kapalı alana sahip 14 adet derslikli 2 katlı okul binası, 10.000 m² büyüklüğünde 500 yataklı 2 adet öğrenci yurdu, laboratuvarlar, atölyeler, kütüphane, konferans salonu, spor salonları yer almaktadır.

Mozambik

Kiremit Blok ve Kaldırım Taşı Üretiminin Desteklenmesi Yoluyla Genç İşsizliğin Azaltılması Projesi

Gençlere yönelik nitelikli iş gücü, istihdam ve üretim imkânı sağlamak üzere sivil toplum kuruluşları işbirliğinde başkent Maputo'da günde 3.000 adet üretim kapasiteli kiremit blok ve kaldırım taşı üretim atölyesi kurulmuştur. Söz konusu proje sayesinde ilk aşamada 10 gencin istihdam edilmesi sağlanmıştır.

Pakistan

Pakistan Ulusal Bilim ve Teknoloji Üniversitesinde (NUTS) "MAKERS LAB" Kurulması

Pakistan'ın mühendislik alanında önde gelen üniversitelerinden biri olan Pakistan Ulusal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'nde (NUST) TİKA desteğiyle bir "Makers Lab" kurulmaktadır. Makers Lab'ın, üniversitedeki disiplinlerarası çalışmaları destekleyecek ve buradaki öğrenciler, araştırmacılar ve start-up girişimcilerinin güncel problemlere yaratıcı çözümler üretebilmek için bir araya geleceği bir merkez olması planlanmaktadır.

Makers Lab'da Tasarım Odaklı Düşünce, Ürün Geliştirme, Hızlı Prototip Geliştirme, İş Modeli Geliştirme konularında kapasite geliştirilmesi hedeflenmektedir. Üniversite tarafından projeye tahsis edilen alanın tefrişatı, 3D yazıcılar ve diğer ileri teknoloji cihazlarla donatılması TİKA tarafından gerçekleştirilmektedir. Projeden her yıl 18.000 öğrenci, 1000 akademisyen ve yaklaşık 100 start-up'ın faydalanması öngörülmektedir. Projenin 2023 yılı içerisinde tamamlanarak açılışa hazır hale gelmesi beklenmektedir.

Meteoroloji Bölümünün Deprem Araştırma Altyapısının İyileştirilmesi Ters Bağlantı Projesi

TİKA, İslam Kalkınma Bankası (IsDB), TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM), İslam Ülkeleri İstatistik, Ekonomik, Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi (SESRIC) işbirliğinde, ülkemizin sahip olduğu bilgi, beceri, tecrübe ve teknolojilerinin Banka üye ülkelere aktarılmasını amaçlayan Ters Bağlantı (Reverse Linkage) Programı kapsamında, Pakistan Meteoroloji Enstitüsü'nün deprem ve sismolojik araştırma konusunda kapasitesinin artırılmasını hedefleyen "Türkiye-Pakistan Meteoroloji Bölümünün Deprem Altyapısının İyileştirilmesi Ters Bağlantı Projesi" kapsamında Pakistan Meteoroloji Bölümüne TÜBİTAK MAM tarafından verilen Deprem Verilerinin İşlenmesi ve Değerlendirilmesi, Zemin Sınıflandırılması ve Veri Değerlendirilmesi, GPS Veri Toplama ve İşleme eğitimleri TİKA tarafından desteklenmektedir. 4 aşamada gerçekleştirilecek olan teknik eğitimler, Türkiye'de (2) ve Pakistan'da (2) gerçekleştirilmek üzere planlanmıştır.

Romanya

Mahmut Yazıcı Camii Restorasyonu

Mahmut Yazıcı Camii Romanya'nın doğusunda, Dobruca Bölgesinde Tulça iline bağlı bir ilçe olan İsakça'da 1863 - 1864 (Hicri 1280) yıllarında inşa edilmiştir. Bugün halen ibadete açık olan caminin korunması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi amacıyla Mayıs-2021'de başlayan restorasyon çalışmalarının 2023 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Venezuela

El Sistema Ulusal Genç ve Çocuk Orkestraları Müzik Aletleri Temini

Kısaca "El Sistema" olarak bilinen Ulusal Genç ve Çocuk Orkestraları ve Koroları Sistemi, Venezuela hükümetinin yürüttüğü bir sosyal kalkınma ve kültür projesidir. Kuruluşundan beri Venezuela devletince desteklenen bir projedir.

El Sistema'nın önceliği, gençlerden oluşan klasik müzik orkestralarıdır. Ancak, koro, halk müziği, caz gibi müzik türleri de icra edilmektedir. Halihazırda, ülke çapında 24 eyalette, 443 şubede, 1704 modül bünyesinde, 5021 eğitimci tarafından, toplam 1.012.077 çocuk ve gence müzik eğitimi verilmektedir. Proje kapsamında, büyük çoğunluğu küçük öğrencilerin eğitimlerinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan çeşitli müzik aletlerinin temininin 2023 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

**2023 Yılı
Bütçe Gelirleri**

2023 Yılı Bütçe Gelirleri

2023 yılında Başkanlığımıza 1.489.557.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yılın ilk altı ayında 941.942 TL'si 03 kodlu Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden, 414.655.205 TL'si 04 kodlu alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler kaleminden, 1.282.422 TL'si 05 kodlu Diğer gelirler kaleminden, kaleminden olmak üzere toplam 416.879.569 TL kaynak aktarımı gerçekleşmiştir.

2023 yılı sonuna ilişkin bütçe geliri tahminimiz 1.489.557.000 TL'dir.

Sonuç

Sonuç olarak;

Sonuç itibariyle Başkanlığımız tarafından 2023 yılının ilk altı ayında dünyanın pek çok coğrafyasında çeşitli sektörlerde çok farklı proje ve faaliyetler hayata geçirilmiş ve bu kapsamda tahsis edilen ödeneğin %27.86'sı harcanmıştır. 2023 yılının hemen başında meydana gelen ve ülkemizin 10 kentini etkileyen depremler neticesinde yılın ilk yarısında faaliyetlerimizde bazı kısıtlamalara gidilmesinden kaynaklı olarak bütçeden tahsis edilen ödeneğin tamamı kullanılmamıştır. Ancak yılın ikinci yarısında program koordinasyon ofislerimiz marifetiyle tüm dünyada proje ve faaliyet üretmeye devam edilerek tahsis edilen ödeneğin tamamının kullanılması hedeflenmektedir.

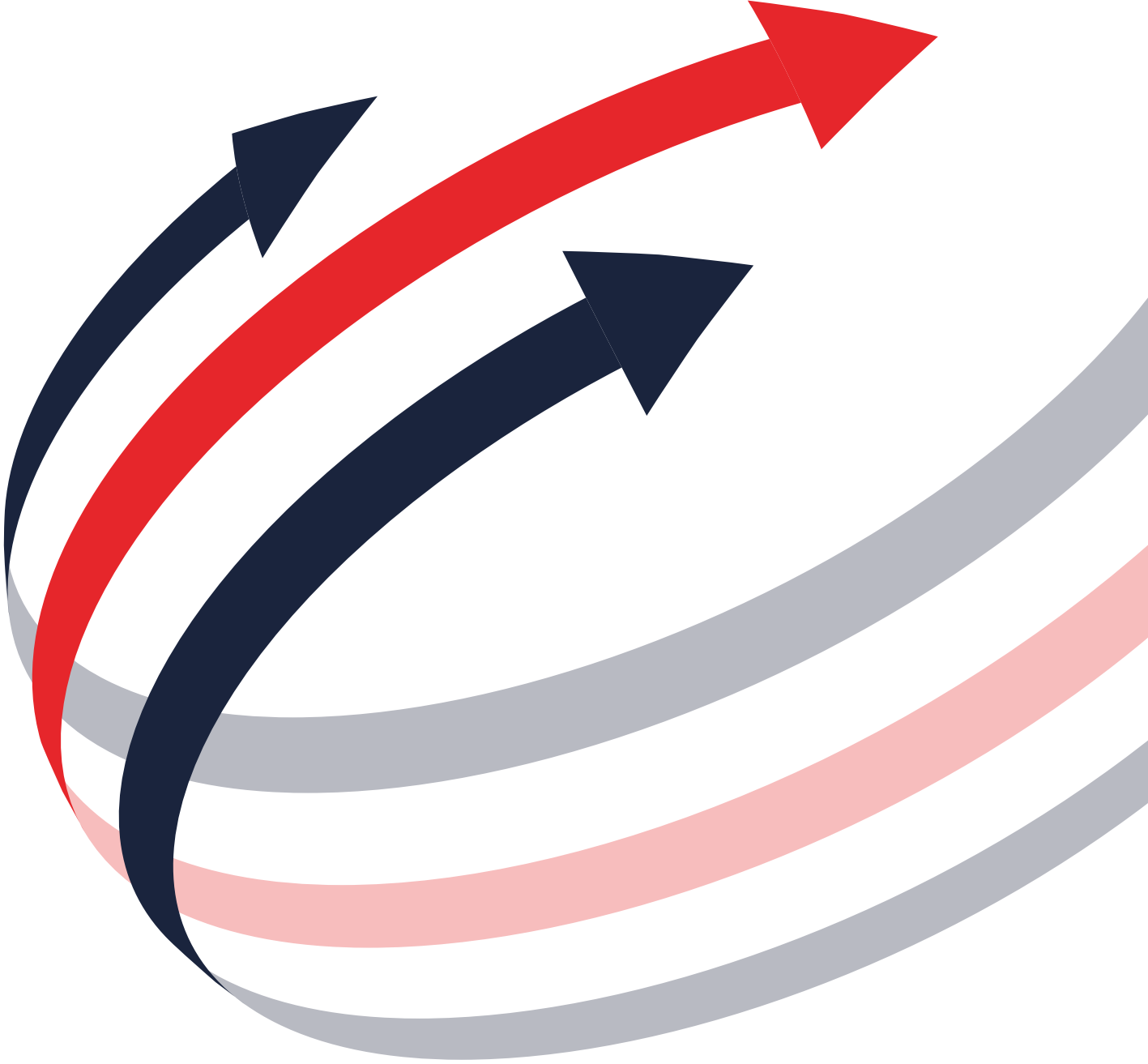

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

TİKA

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI

GMK Bulvarı No: 140 PK: 06570 Anadolu Meydanı - Çankaya - Ankara / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 939 70 00 Faks: +90 (312) 939 75 15 - 16
www.tika.gov.tr

TikaTurkiye

TikaTurkiye

tika_turkey

Tika_Turkiye